

Metodika evidence činností prováděných jednotkami PO ve vazbě na statistické sledování událostí (SSU)

K odlišení dvou základních kategorií činností jednotek PO je nutné vycházet ze zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů:

- zásah (plnění základních úkolů jednotek PO dle § 70),
- ostatní činnosti jednotky PO (zejména poskytování pohotovostních a jiných služeb nebo prací - § 97).

Podstatou nově zaváděného způsobu evidence je rozlišení:

- **zásahů evidovaných prostřednictvím zprávy o zásahu (ZOZ nebo (D)ZOZ)**, kde jde o evidenci plnění základních úkolů jednotek PO dle § 70 (činnosti v operačním řízení a zpracování ZOZ nebo (D)ZOZ podle § 20 a 26 vyhlášky č. 247/2001 Sb., v situaci, kdy hrozí nebezpečí z prodlení). Jedná se o události, kde jednotka PO provádí činnosti dle § 70 (hašení požárů, záchranné práce, úkoly v oblasti ochrany obyvatelstva) k omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádných událostí, které byly prováděny v příslušném stupni poplachu, výjezd jednotky byl uskutečněn, v časovém limitu výjezdu jednotky PO dle § 11 vyhlášky č. 247/2001 Sb.
- **ostatních činností jednotky PO evidovaných prostřednictvím zprávy o činnosti (ZOČ)**, kde jde o evidenci poskytování pohotovostních a jiných služeb nebo prací (§ 97 zákona č. 133/1985 Sb.), které jsou zpravidla předem ohlášeny a dohodnuty a následně ve vhodném/dohodnutém termínu plánovitě plněny. Jedná se o události, u kterých není bezprostřední ohrožení, nebo jednotka PO provádí činnosti k předcházení vzniku potenciálního ohrožení (např. likvidace vos či sršňů, asistence, služby pro zřizovatele jednotky PO mimo prostor stanice). Do **evidence ostatních činností jednotek HZS krajů, případně i ostatních jednotek PO**, patří činnosti prováděné mimo prostor stanice, které:
 - a) jsou předem dojednány služebním funkcionářem,
 - b) jsou ohlášeny nebo dojednány KOPIS jako služba HZS kraje některému subjektu (např. Policii ČR nebo obci) na jeho žádost,
 - c) jsou po výjezdu jednotky PO na místě klasifikovány tak, že nejde o záchranné či likvidační práce (z nichž se např. následně nestane „planý poplach“ nebo „zneužití jednotky“).

Poznámka: Přestože § 97 uvádí, že se jedná o služby nebo práce poskytované za úhradu vynaložených nákladů, nemusí se jednat vždy o finanční úhradu, ale náhrada může vyplývat ze skutečnosti, že jde např. o služby poskytované ve prospěch zřizovatele jednotky PO nebo jsou uvedené činnosti dotovány příspěvkem např. kraje.

Na druhou stranu, na základě oprávnění podle nového § 3a zákona č. 238/2000 Sb., je použití § 97 spojeno s finanční úhradou vynaložených nákladů za zásahy u dopravních nehod. Z hlediska zde uváděného rozdělení evidencí se nejedná o výjimku, protože zásah u DN bude nadále evidován v SSU jako zásah prostřednictvím ZOZ, pouze úhradu vynaložených nákladů se realizuje prostřednictvím § 97.

Evidenci dle postupů uvedených v této Metodice i nadále nepodléhají činnosti prováděné na stanici v rámci odborné přípravy anebo jiné činnosti v souladu s denním řádem.

S ohledem na konkrétní okolnosti některých událostí (existence nebo neexistence bezprostředního ohrožení) a tomu odpovídající reakce operačního střediska a jednotky PO je možné, že některé činnosti jednotky PO (např. záchrana osob z výtahu, otevírání bytu, likvidace nebezpečného hmyzu) budou evidovány buďto jako zásah prostřednictvím ZOZ, nebo jako ostatní činnost jednotky PO prostřednictvím ZOČ.

Poznámka:

Rozlišením evidencí na zásahy (ZOZ) a ostatní činnosti jednotky PO (ZOČ) nedojde ke snížení důležitosti jednotky PO. Případné snížení počtu zásahů („emergentních událostí“) bude doplněno evidencí ostatních činností jednotky PO (ZOČ). Předpokládáme, že v kategorii ostatních činností jednotek PO se objeví nejenom některé události doposud evidované jako zásahy, ale také řada doposud jednotně neevidovaných činností a tím dojde k nárůstu celkového množství vykázaných výkonů. Na rozdíl od evidence zásahů, evidence ostatních činností jednotek PO zatím není centrálně typově členěna – nepředpokládá se zatím sledování dle typů událostí.

V případě jednotek SDH obcí předpokládáme, že zavedení nové evidence nebude mít vliv na přidělování dotací, protože nárok na dotaci vzniká, až v souvislosti se zásahem mimo katastr zřizovatele jednotky PO a většina ostatních činností jednotky PO bude uskutečňována na katastru zřizovatele jednotky PO.

S výjimkou jednotek HZS SŽDC nepředpokládáme, že by HZS kraje evidoval ostatní činnosti jednotek HZS podniků a jednotek SDH podniků. Taková aktivita by znamenala zbytečnou zátěž pro operační a informační střediska a pro určené příslušníky v oblasti SSU. Nová forma evidence podle této Metodiky se týká jednotek HZS krajů, Záchraného útvaru HZS ČR, jednotek SDH obcí a jednotek HZS SŽDC.

Zpracování evidencí ostatních činností jednotek PO prostřednictvím zprávy o činnosti (ZOČ) v SSU od 1. ledna 2014 bude v programových modulech zajištěno za použití nového celorepublikového příznaku „ZOČ“.

Pro vstup dat o ostatní činnosti jednotky PO do SSU se bude používat stávající zpráva o zásahu (ZOZ):

- a) **Pro jednotky HZS krajů, Záchraného útvaru HZS ČR a jednotky HZS SŽDC** se bude používat **zadávací (on line) modul SSU02 (SSU-ZOZ)** s obsahem analogickým prověřovacím či taktickým cvičením a uvede se příznak „ZOČ“.
- b) Jako formulář **pro jednotky SDH obcí** budou nadále používány stávající způsoby vstupní evidence do SSU:
 - **pro tištěný formulář (D)ZOZ** v textu na 1. straně formuláře v záhlaví velitel jednotky škrtně slovo „zásahu“ výrazně napíše slovo „činnosti“ a nebude zaškrťovat druhy událostí,
 - **pro elektronickou zadávací (off line) verzi formuláře ZOZ** se uvede v „Popisu typu“ poznámka „ZOČ“

Na základě postupu dle bodů a) nebo b) vloží zadavatel informace o ostatní činnosti jednotky PO, provedené jednotkou HZS kraje, Záchraného útvaru HZS ČR, jednotkou HZS SŽDC nebo jednotkou SDH obce, do SSU. U jednotek SDH obcí pro uzavření evidence v SSU postačují základní časy zadané z KOPIS s textovou poznámkou (není tedy nutné, aby

jednotka SDH obce předávala na HZS kraje zprávu o činnosti). Pokud jednotka SDH obce neohlásí provedení ostatní činnost jednotky PO nebo neodevzdá zprávu o činnosti, tak se v SSU nic neeviduje.

Zprávu o činnosti jednotka PO ukládá obdobně jako zprávu o zásahu.

Vrcholová odpovědnost za správnost evidencí v SSU opravňuje krajského garanta za SSU změnit při kontrole nesprávně provedené zařazení ostatních činností jednotek PO do zásahů a přidělit příznak ZOČ, a také naopak.

Pravidla k technickému řešení evidence ostatních činností jednotek PO v SSU

- V rámci úprav programových modulů SSU bude požadováno po dodavateli přesunutí příznaku „ZOČ“ vedle příznaku „Zahrnout událost do SSU“ na kartě Základní údaje (v místě kde je při požáru „Požár dále nedošetřovaný“, stejně nemůže nastat příznak „ZOČ“ při požáru), s tím, že když je zaškrtnut jeden příznak nesmí být zaškrtnut druhý. Při pokusu o zaškrtnutí příznaku „ZOČ“ se objeví dotaz „zda opravdu“ a po potvrzení bude automaticky odznačen příznak „Zahrnout do SSU“.
- Při příznaku „ZOČ“ budou zachovány některé kontrolní funkce programu SSU (např. souslednost časů). Problematika kontrolních funkcí a logických vazeb bude upravena na základě poznatků z praxe po jednání s krajskými garanty SSU.
- Tiskové sestavy nebudou upravovány. Vzhledem k tomu, že na úrovni MV-generálního ředitelství HZS ČR nebude sledován druh ostatních činností prováděných jednotkami PO, jediným výstupem má být pouze počet prováděných ostatních činností přiřazený JPO a ten bude zjišťován v seznamu SSU-ZOZ. Údaje o ZOČ z databázi HZS krajů budou po příchodu na MV-generální ředitelství HZS ČR vyfiltrovány modulem SSU.

V rámci plánovaného rozvoje operačních a informačních středisek (program IS IZS) se předpokládá podpora sledování ostatních činností jednotek PO, protože vykonává-li nějakou činnost jednotka SDH obce, může být pro operační řízení využitelnější, než když je jednotka PO v běžné pohotovosti.

Změna evidence se v programu SSU na úrovni MV-generálního ředitelství HZS ČR projeví údaji o zásazích, evidovaných ve standardním způsobu třídění a údaji o ostatních činnostech jednotek PO, evidovaných pouze podle krajů a jednotek PO. Takto bude evidence ostatních činností jednotek PO zařazena i do Statistické ročenky ČR. Veřejnosti tak bude poskytnuta ucelenější informace o činnosti jednotek PO.

Pro jednodušší přehled rozlišování zásahů a ostatních činností jednotek PO je přiložena tabulka „Tabulka rozlišení zásahů a ostatních činností jednotek PO“.